

FORMATIVNO SPREMLJANJE ZA NOVINCE

LJILJANA MIČOVIĆ STRUGER, PROF. SLOVENŠČINA

MOJI ZAČETKI

👂 DAVNA PRETEKLOST (1993-2005) – na OŠ Ivana Cankarja Maribor, prva zaposlitev, strokovna rast, sreča, *lasten čut*

👂 NAČRTNO VPELJEVANJE FS (2002-2009) – na OŠ bratov Polančičev Maribor, *vključitev v projekt 2006/2007*, aktivno sodelovanje

👂 SAMOSTOJNA RAST (2009) – na OŠ Janka Glazerja Ruše, *izobraževanja*

👂 PRIDOBIVANJE SOMIŠLJENIKOV ———> USPEŠNO

OVIRE IN MOTIVI NA POTI

- ❖ toga vodstva
- ❖ nesodelovanje sodelavk
- ❖ 2. triletje
- ❖ mladi, novi kader (primanjkljaj znanja s fakultet)
- potreba po spremembi
- motivirani učenci za drugačne oblike dela
- ogenj ga. Natalije Komljanec
- veliko izobraževanj na to temo
- sodelovalne kolegice z drugih šol

KAJ ME JE NAPELJALO NA TO, DA SEM SE TEGA LOTILA?

OD ZAČETKOV DO DANES?

POSKUSI IN
SPREMEMBE

STRAH

RADOVEDNOST

POGUM

RAZISKOVANJE

DRUGAČE

IN KAJ JE ZAME **FS** DANES?

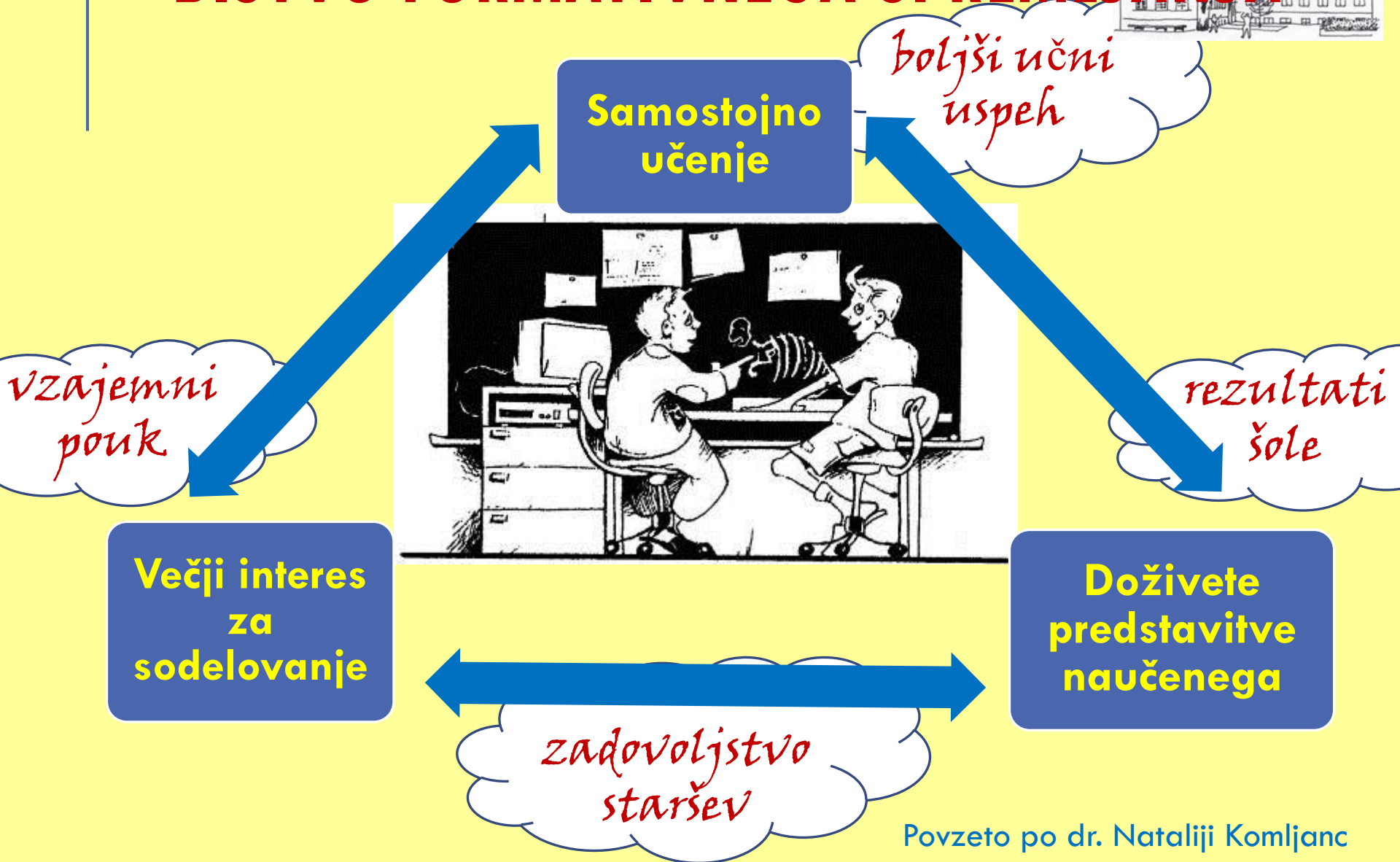
FS je **filozofija** in ne metode in oblike dela.

FS ni predpisan **način dela**, kajti vsak posameznik ima svoj način, lasten samo njemu, **ima pa svoje zakonitosti**.

FS je spremljanje učenja na način, ki **vzpodbuja napredek vsakega posameznika** v okviru njegovih **zmožnosti** in **ciljev**.

FS je **proces**, ki omogoča **razvoj učenca** in **učitelja** po njima lastnih/različnih poteh do **skupnega** in **individualnega cilja**.

BISTVO FORMATIVNEGA SPREMLJANJA

Povzeto po dr. Nataliji Komljanc
LJILJANA MIČOVIĆ STRUGER, OŠ JANKA GLAZERJA RUŠE

KORAKI FORMATIVNEGA SPREMLJANJA

- 1. PREVERJANJE PREDZNANJA (DIAGNOSTICIRANJE)**
- 2. MOČNA/ŠIBKA PODROČJA**
- 3. SEZNANITEV Z VSEBINAMI**
- 4. POSTAVLJANJE CILJEV**
- 5. DELOVNA ZBIRKA/ZBIRKA DOSEŽKOV (PORTFOLIO)**
- 6. SAMOOCENJAVANJE**

KAKO SEM SE TEGA LOTILA?

OD ZAČETKOV (2006) DO DANES

Vključitev v PROJEKT, kjer sem si začela pridobivati ZNANJE.

DANES

IZOBRAŽEVANJE ...

KAKO SEM SE TEGA LOTILA?

OD ZAČETKOV (2006) DO DANES?

1. OCENJEVALNI OBRAZCI za posameznega učenca
2. DIAGNOSTIKA PREDZNANJA in zaznavanje šibkih in močnih področij (metode: VŽN, nevihta možganov, učni list (rešim, sestavim na določeno temo ...))
3. **PREIZKUŠANJE RAZLIČNIH OBLIK IN METOD DELA** (in predvsem veliko več samostojnega dela, vendar še vedno do **istega in skupnega cilja**, po različnih poteh).
4. DANES - še vedno se spreminja, dopolnjuje, nadgrajuje – več znam – bolj se zavedam kaj še

ZAKAJ IN KAKO SPREMLJAM JAZ?

ZAKAJ?

Zaradi tega, da vem,

- kaj učenec zmore, zna in kako napreduje.

KJE SO ŠE NJEGOVE REZERVE (razvijanje močnih! področij in odpravljanje šibkih področij)?

Torej za:

- učenčev čim večji napredek
- razvijanje učenčevih najvišjih potencialov
- učiteljevo raziskovanje lastne prakse

ZATO, da bo vodenje učenja prevzel učenec in učitelj bo tako sledil učencu na njegovi poti do skupnega in individualnega cilja.

ZAKAJ IN KAKO SPREMLJAM JAZ?

KAKO?

- ❖ ko učence dobim prvič z **diagnosticiranjem** njihovega predznanja
- ❖ učence, ki jih že poznam s **preverjanjem predznanja** (na začetku šolskega leta in pred posameznimi sklopi, na koncu šolskega leta pa s **preverjanjem znanja** (celostno – na različne načine))

MOJE VPRAŠANJE:

KAJ ŽELIM/MORAM UČENCE NAUČITI PRI SVOJEM PREDMETU (glede na življenje in UN)?

CILJI PRI SLOVENŠČINI

Učence naučiti:

- **POSLUŠATI** ter **SLIŠATI** (sebe in druge)
- **BRATI** in prebrano **RAZUMETI** (znajdenje v besedilu UB/NB)
- **GOVORITI** oz. povedati (znati upovediti), kar znam, izraziti svoje znanje
- **GOVORITI** v slovenskem knjižnem jeziku, kadar to zahteva položaj (presoja o socialni rabi jezika)
- **PISATI** s slovensko pisano abecedo in nalivnim peresom, tvoriti besedila potrebna za življenje (pravopisno, vsebinsko in slovnično pravilno)

....

IMETI RAD KNJIGO

...

ZA POUK SLO POTREBUJEJO

-MAPO („fascikl“)

-LISTE

-MODRO pisalo, kadar učenec dela samostojno

-ZELENO pisalo služi dopolnjevanju, ampak še vedno samostojno učenec, v dvojicah, v skupini

-RDEČE pisalo uporabljamo, kadar se v proces vključi učitelj

-VLAGALNIK

POTREBŠČINE PUŠČAJO V ŠOLI ...

Pa si še poglejmo,

kako vse skupaj zglada bolj konkretno.

DIAGNOSTICIRANJE

KAJ?

bralne zmožnosti (neznane in znane umetnostne in neumetnostne besede)

govorne zmožnosti (pripovedovanje, obnova, deklamacija, odgovarjanje na vprašanja ...)

pisne zmožnosti (prepis, samostojna tvorba, pravopisna zmožnost)

ZAKAJ?

Da dobim predstavo o učenčevih zmožnostih, šibkih in močnih področjih.

OPAŽANJA SI ZAPIŠEM V OPAZOVALNI OBRAZEC.

PREVERJANJE PREDZNANJA

NA ZAČETKU ŠOLSKEGA LETA

Celostno preverim **razumevanje UB/NUB** (razumevanje prebranega/poslušane/gledanega besedila, besedno-slovnična analiza, tvorba) glede na cilje pri slovenščine iz UN, ki bi jih moral osvojiti v predhodnih letih, napravimo analizo svojih vedenj, **kje smo, kje naj bi bili in kje bomo**, ko bomo izpili primanjkljaje ...

NAREDIMO NAČRT (vsak učenec zase, si ga predstavijo in dopolnjujejo svoje),

KAKO BOMO ODPRAVILI PRIMANJKLJAJ.

OPAZOVALNI OBRAZEC

Učenec-ka:

**PREVERJANJE PREDZNANJA - DIAGNOSTICIRANJE
BRANJE, PRIPOVEDOVANJE**

PISANJE

TVORBA BESEDILA

MOČNA PODROČJA

ŠIBKA PODROČJA

**NAČRT ODPRAVE
POMANJKLJIVOSTI**

1. KONFERENČNO OBDOBJE

1. GOVORNI NASTOP

Datum:

Upoštevanje temeljnih značilnosti besedilne vrste	Ustreznost temi	Upoštevanje značilnosti slušnega prenosnika	Jezikovna pravilnost in ustreznost	Točke	Ocena

PISNA NALOGA Pravljica

Datum:

--	--	--

PREIZKUS ZNANJA Analiza NB/UB + besedno-slovnična analiza

Datum:

--	--	--

2. KONFERENČNO OBDOBJE

2. GOVORNI NASTOP Deklamacija

Datum:

Zna besedilo na pamet	Posreduje umetniško besedilo z občutkom za vsebino	Upošteva zakonitosti dobre deklamacija (naglas, intonacija ...)	Jezikovna pravilnost in ustreznost	Točke	Ocena

PREIZKUS ZNANJA Analiza NB/UB + besedno-slovnična analiza

Datum:

--	--	--	--	--

3. GOVORNI NASTOP Opis

Datum:

Upoštevanje temeljnih značilnosti besedilne vrste	Ustreznost temi	Upoštevanje značilnosti slušnega prenosnika	Jezikovna pravilnost in ustreznost	Točke	Ocena
24. 11. 2015					

BRANJE

PISANJE

TVORBA BESEDILA

CILJI DIDAKTIKE OCENJEVANJA

- ✓ iskanje predznanja
- ✓ iskanje močnih področij (poudarek)
- ✓ razvijanje šibkih področij
- ✓ sistematično spremljanje učenčevih dosežkov
- ✓ sprotno opazovanje učenčevega napredka
- ✓ vrednotenje dela
- ✓ (celotnega: od načrtovanja ➤ poti ➤ cilja)
- ✓ upoštevanje vsega pri sumativni oceni
- ✓ upoštevanje vsega pri zaključni oceni predmeta

PREVERJANJE PREDZNANJA

PRED VSAKIM NOVIM SKLOPOM

Z učnim listom, na katerem so navedene vsebine, cilji, potek dejavnosti in najpomembnejše za učence **KAJ ZNAM?/KAJ SEM SE NAUČIL?**

PRIMER PREVERJANJA PREDZNANJA pred SKLOPOM

Z nevihto možganov, s kvizom, z dopolnjevanjem učenec učenca, s sestavljanjem UL ...

KAKO?

KAKO?

1. Učencem razdelim učni list (ali izhajam iz tistega, kar smo počeli), katerega preberejo in rešijo, kolikor znajo. (Včasih ga **dopolnijo** sami ..., potem **skupaj dodajamo**.)
2. Preberemo, kaj že znamo in to zapišemo na plakat. **Učenci zapisujejo z rdečim/zelenim pisalom - popravke.**
3. Ko so rešili UL, na tabli začne nastajati **plakat**, na katerega zapišem **kaj znamo**.
4. Ta učni list in plakat sta na tabli vse naslednje ure, ob koncu sklopa pogledamo, kaj smo se naučili (se pogovorimo, učenci sami izdelajo MV, rešijo preverjanje znanja, delajo v dvojicah, dopolnjujejo ...), **dopolnimo svoje učne liste z rdečim pisalom** in dopišemo na plakat, **kaj smo se naučili, kaj moramo znati**, in pogledamo, **kje je naše znanje šibko in kako bomo napredovali v okviru svojih zmožnosti!**

TAKO UČENCI SAMI SPREMLJAJO SVOJE ZNANJE.

PORTFOLIO

DELOVNA MAPA

V NJEJ UČENEC ZBIRA **VSE**
SVOJE IZDELKE

(je osnova formativnega
ocenjevanja)

- vsebuje vzorčne primere
učenčevih izdelkov (osnovni pr. +
vzorčni pr.)

MAPA DOSEŽKOV

V NJO UČENEC VLAGA SVOJE
IZBRANE IZDELKE

(je zbirka učenčevih izdelkov ob
koncu šolskega leta, ki jih učenec
primerja z vzorčnimi primeri
predhodnega ocenjevalnega
obd.)

PORTFOLIO

- je postopek, pri katerem učenci sami, na podlagi **kriterijev znanja**, ki so jih oblikovali **skupaj z učiteljem**, **izbirajo** svoje najboljše izdelke, jih **primerjajo** z izbranimi izdelki prejšnjega ocenjevalnega obdobja, ugotavljajo **izboljšave**, opisujejo **dobre lastnosti in pomanjkljivosti** izdelka ter si zastavljajo **cilje**, ki jih bodo skušali uresničiti pri naslednjem izdelku podobne vrste.

ČE ŽELIMO TAKO OCENJEVATI, MORAMO ZAČETI

- Vzpostavljati ravnovesje v sodobni učilnici – vzpostavljati občutek celovitosti.
- Danes se od učitelja pričakuje, da obvlada metode in oblike učenja, da učence spodbuja k neposrednemu raziskovanju in opazovanju, pojmovnemu razumevanju, reševanju problemov, uporabi različnih virov informacij pri učenju in skupinskem delu.
- Bistvo učenja je v avtentičnih ciljih izobraževanja, ki se nanašajo na razumevanje, prevzemanje odgovornosti, ustrezno reagiranje in odkrivanje.
- **Učitelj je oblikovalec interaktivnega načrta učenja**, s katerim bo zagotovil celovit in vsestranski **napredek** posameznega učenca.

Povzeto po dr. Nataliji Komljanc

OCENJEVANJE S POMOČJO PORTFOLIA

- Učenec in učitelj pri procesu sodelujeta kot partnerja.
- Pomembna je učenčeva aktivna vključenost v proces, saj učenec za svoj portfolio izdelek izbere, o izbiri razmišlja, presoja, postavlja nove cilje.

Kaj to pomeni za zaključno oceno?

Na tem mestu začne učitelj usklajevati specifične ocene z ustreznimi načini ocenjevanja in s tem prevzema nase odgovornosti za:

- poznavanje učnega načrta
- poznavanje in razumevanje različnih tehnik ocenjevanja
- izbiranje najustreznejših oblik ocenjevanja
- proučevanje razvojnega nivoja učenja ...

Povzeto po dr. Nataliji Komljanc

KAJ S TEM DOSEŽEMO?

-POVEZANOST PO VERTIKALI IN HORIZONTALI

-KORAK NAPREJ

-CELOSTNO OCENJEVANJE ZA VSE ŽIVLJENJE

-UČENCI RAJE PRIHAJAJO K SLJ KOT ŠPO

-ZAUPANJE OTROK

-IN, KO VSE TO DOSEŽEMO IN ŠE VEČ, OTROCI ...

Skupaj se bomo odpravili na pot, ki sem vam jo predstavila.

**“UČITELJ MORA VEDNO DODATI NEKAJ
MALEGA
IN TO V TOLIKI MERI,
KOT UČENEC POTREBUJE RAVNO V
PRAVEM TRENUTKU.”**

(VIGOTSKI)

**FORMATIVNO SPREMLJANJE
POMAGA UČENCU IN UČITELJU
IZBOLJŠATI UČENJE IN POUČEVANJE.**